

Nr. 7926/

15. SEP. 2022

APROB,
Inspector școlar general,
prof. drd. Sabin-Gavril PĂȘCAN**SCRISOARE METODICĂ****REPERE PRIVIND DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII
ÎN ANUL ȘCOLAR 2022-2023 LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

Anul școlar 2022-2023 va debuta cu o analiză privind parcurgerea programei școlare în scopul de a planifica și proiecta procesul de predare-învățare-evaluare.

I. REPERE PENTRU REALIZAREA PLANIFICĂRIILOR CALENDARISTICE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2022-2023

Fiecare cadru didactic va ține cont de următoarele:

- Analiza obiectivă a activității desfășurate în anul școlar 2021-2022, sesizarea elementelor insuficient structurate sau neconsolidate în anul școlar trecut;
- Realizarea de conexiuni între componentele estimate a fi insuficient asimilate și programa aferentă anului școlar 2022-2023;
- Identificarea unor eventuale probleme de învățare și stabilirea unor soluții viabile;

II. ASPECTE LEGISLATIVE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2022-2023

- **Ordinul nr. 4183/ 2022** pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar
- **Ordinul nr. 3505** privind structura anului școlar 2022-2023
- **Ordinul nr. 3371 din 12 martie 2013** privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul primar și a Metodologiei privind aplicarea planurilor-cadru de învățământ pentru învățământul primar
- **Ordinul nr. 3062/2022** privind aprobarea METODOLOGIEI privind organizarea Programului „A doua șansă” — învățământ primar
- **Ordinul nr. 4742/ 2016** privind aprobarea Statutului Elevului
- **Ordinul nr. 5893/2016** privind teme pentru acasă în învățământul preuniversitar
- **Ordinul nr. 3060/2014** pentru aprobarea condițiilor de organizare a taberelor, excursiilor, expedițiilor și a altor activități de timp liber în sistemul de învățământ preuniversitar
- **Ordinul nr. 5034/2016** pentru aprobarea Metodologiei de organizare a Programului național „Școala altfel”
- **Ordinul nr. 1456 din 25 august 2020** privind NORMELE DE IGIENĂ din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor
- **Ordinul nr. 5489/2011** pentru aprobarea Metodologiei privind promovarea a 2 (doi) ani de studii într- un an școlar în învățământul preuniversitar

- **Ordinul nr. 4096 din 22.06.2022** privind aprobarea programei școlare pentru disciplina opțională „Start în aventura cunoașterii Universului” , curriculum la decizia școlii — învățământ primar

III. DURATA CURSURILOR

Cursurile pentru elevii din clasa pregătitoare și din clasele I și a II-a nu vor începe înainte de ora 8,00 și nu se vor termina mai târziu de ora 14.00.

În învățământul primar, ora de curs este de 45 de minute, cu o pauză de 15 minute după fiecare oră și o pauză de 20 de minute după cea de-a doua oră de curs. La clasa pregătitoare și la clasa I, activitățile de predare-învățare-evaluare acoperă 30-35 de minute, restul de timp fiind destinat activităților liber-alese, recreative. În situațiile în care clasele din învățământul primar funcționează împreună cu clasele din nivelurile superioare de învățământ, orada curs este de 50 de minute, dar în ultimele cinci minute se organizează activități de tip recreativ.

IV. REPERE PENTRU NOUL AN ȘCOLAR

- abordarea intra-, inter-, pluridisciplinară a învățării;
- valorificarea experienței de viață a elevilor în procesul de învățare, a achizițiilor dobândite de elevi în familie, în diverse activități nonformale;
- crearea unor situații de învățare care încurajează interacțiunea cadru didactic-elev, elev-elev, elev-cadru didactic;
- menținerea interesului elevilor pentru activitatea de învățare prin introducerea în lecții a unui material didactic atractiv și relevant pentru învățare;
- orarul trebuie să reflecte planul cadru (respectarea denumirii și a conținutului disciplinelor, respectarea caracterului integrat al disciplinelor care au acest specific);
- La clasa pregătitoare orarul se realizează cu ajutorul desenelor;
- utilizarea manualelor digitale;
- utilizarea experimentului în lecțiile de *științe ale naturii*, în favoarea observării experimentelor prezentate în manualele digitale;
- continuarea utilizării instrumentelor digitale, formarea competențelor digitale și integrarea lor eficientă în procesul de predare-învățare-evaluare;
- selectarea unor texte mai ample la disciplina Comunicare în limba română/Limba și literatura română pentru formarea competențelor de citire conștientă;
- introducerea dictărilor (la clasa a IV-a minim 2 dictări pe săptămână);
- lecțiile de AVAP vor fi lecții integrate la nivel intradisciplinar, folosind tehnici îmbinate ori de câte ori este posibil, din domenii diferite: pictură, desen, modelaj, etc.
- lecțiile de MM vor fi lecții integrate (muzică și mișcare);
- lecțiile de MEM vor fi lecții integrate (matematică și explorarea mediului);
- produsele obținute în lecțiile de AVAP vor stimula/ încuraja creativitatea copiilor;
- realizarea proiectelor în clasă (părți din proiect se pot realiza acasă numai dacă elevii au achiziții corespunzătoare).
- proiectele se fac la școală, nu într-o lecție, ci pe parcursul unității de învățare.
- atenție acordată riscului de pierdere a interesului elevului față de învățare (din cauza cantității, dificultății sau monotoniei temelor etc.);
- corectarea zilnică a temelor pentru acasă;
- atenție acordată oboselii fizice și emoționale.
- atenție acordată timpului liber destinat unor activități recreative (activități sportive, artistice, gospodărești, lectură etc.);
- orientarea elevilor în aplicarea diferitelor tehnici de învățare;
- orientarea elevilor spre relația efort/concentrare-reușită;

- centrarea demersului spre învățare, încurajarea curiozității;
- susținerea elevilor prin comentarii pozitive; încurajarea constantă a elevilor.
- favorizarea formării competențelor, *NU* achiziția de cunoștințe;
- planificare integrată la clasa pregătitoare;
- modulele (perioadele de timp) nu influențează unitățile de învățare;
- evitarea excesului utilizării evaluării prin chestionare cu răspunsuri multiple;
- utilizarea cu precădere a caietelor în activitățile de predare-învățare-evaluare;
- evitarea utilizării zilnice a fișelor de lucru;
- planificarea orelor de consiliere a părinților și comunicarea acestora;
- alternarea activităților ca grad de dificultate;
- oferirea unui model de entuziasm de către cadrele didactice.

V. RECOMANDĂRI PRIVIND MEDIUL ȘCOLAR

- dispunerea adecvată a mobilierului (corespunzător formei de organizare a activității, a tipului de sarcină);
- amenajarea în sala de clasă a unui spațiu pentru lecturi, a minibibliotecilor utilizate pentru popularizare de carte și pentru facilitarea lecturii;
- amenajarea centrelor de interes în spațiile destinate clasei pregătitoare;
- implicarea cadrelor didactice în asigurarea unui climat educațional prietenos, a unui afișaj adecvat nivelului de vârstă al elevilor, care să se adapteze evoluției învățării;
- calitatea relației stabilite cu elevii-climatul educațional;
- expunerea în sala de clasă a unor materiale permanente care sunt vizualizate de către elevi și susțin învățarea, cu rol stimulat și nu decorativ;
- În fiecare sală de clasă la CP vor exista spații pentru a amplasa:
 - mascota grupului;
 - prezența zilnică;
 - orarul zilei;
 - regulile grupului, care se stabilesc împreună cu elevii;
 - calendarul naturii;
 - calendarul zilelor de naștere;
 - produsele activității copiilor;
 - centrele de activitate.
- Întâlnirea de dimineață se va face în fiecare zi, la clasapregătitoare.
- toate cadrele didactice vor folosi videoproiectorul în lecții (acolo unde există).

VI. EVALUAREA

- Testarea inițială se desfășoară la începutul semestrului întâi, fiind precedată de două săptămâni de recapitulate;
- evaluările inițiale devin reper pentru adaptarea procesului de învățare la particularitățile beneficiarului direct;
- se vor analiza rezultatele și se vor identifica problemele tipice și modul de acțiune didactică necesar pentru a fi aplicat în noul an școlar.
- la clasa pregătitoare se va iniția observarea sistematică a copiilor în timpul jocurilor derulate pentru cunoașterea psihopedagogică;
- evaluarea inițială trebuie să fie relevantă pentru cadrul didactic, din perspectiva asigurării continuității învățării; nu se vor **trece în catalog calificativele rezultate în urma acestor evaluări**;
- aplicarea unor probe de evaluare corect concepute, care asigură șanse egale pentru toți elevii

(fiecare item are 3 niveluri: nivel minimal, mediu, maximal);

- monitorizarea coerentă a progresului elevilor;
- respectarea algoritmului specific proiectării evaluărilor de sinteză (sumative);
- adecvarea itemilor la competențele vizate în evaluarea sumativă;
- elevii vor avea la fiecare disciplină, cu excepția celor preponderent practice, cel puțin două evaluări prin lucrare scrisă/test pe an școlar.
- Evaluările nu se aplică în **prima** sau **ultima zi** din săptămână și nici în **două zile consecutive**;
- Numărul de calificative acordate anual fiecărui elev, la fiecare disciplină de studiu, este stabilit de cadrul didactic, în funcție de numărul unităților de învățare și de numărul săptămânal de ore prevăzut în planul-cadru. La fiecare disciplină numărul de calificative acordate anual este cu cel puțin **3 (trei)** mai mare decât numărul de ore alocat săptămânal disciplinei în planul-cadru de învățământ.
- Elevii aflați în situație de corigență vor avea cu cel puțin un calificativ în plus față de numărul de calificative, ultimul calificativ fiind acordat, de regulă, în ultimele trei săptămâni ale anului școlar.

VII. ABORDAREA DIFERENȚIATĂ

Diferențierea se poate face pe diferite paliere:

- planificarea învățării;
- în ceea ce privește sarcina de lucru (dificultate, număr de itemi — pentru a ne asigura că un elev poate să se concentreze adecvat);
- instrumente/mijloace utilizate (ex. materiale concrete pentru matematică), suporturi vizuale/auditive etc.;
- timp alocat (durată, ritm, frecvență);
- modalitatea de grupare a elevilor, în funcție de obiectivul urmărit;
- prezența cadrului didactic în vecinătatea elevului în momente cheie.
- conținut (ce vor învăța elevii și când);
- procese (tipuri de sarcini și activități);
- realizări/ produse (modalitățile prin care elevii își demonstrează învățarea);
- mediile afective și fizice (contextul și mediul în care elevii învață și își demonstrează învățarea).

VIII. PORTOFOLIUL PROFESORULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

În ceea ce privește portofoliul profesorului pentru învățământ primar, se recomandă a avea următoarea structură:

1. DOCUMENTE PERSONALE

CV - EUROPASS însoțit de documente justificative (copii acte de studii, diplome de perfecționare, documente care atestă implicarea în alte tipuri de activități școlare și extrașcolare).

2. DOCUMENTE DE CURRICULUM

- structura anului școlar;
- planul cadru;
- programele școlare în format electronic;
- programa de opțional și documentele specifice cursului: fișa de avizare (*avizată de către inspectorul școlar de specialitate*), *planificare, continuturi etc (dacă este cazul)*,

3. DOCUMENTE DE PROIECTARE

- schema orară
- orarul clasei
- planificarea calendaristică
- proiectele unităților de învățare parcurse și în curs de implementare;

- în perioada inspecțiilor generale și de specialitate stabilite de ISJ Mureș, toate cadre didactice vor întocmi proiectele de lecție;
 - proiecte de lecție întocmite zilnic de către cadrele didactice debutante cu respectarea legislației școlare în vigoare.
- Obligatoriu toate documentele se vor înregistra.

IX. EVALUAREA REZULTATELOR LA ÎNVĂȚĂTURĂ A ELEVILOR

a. **Planul - cadru** pentru învățământul primar prevede în aria curriculară *Consiliere și orientare* prin disciplina *Dezvoltare personală* să formeze abilități și să dezvolte atitudini, finalitatea fiind progresul personal în ceea ce privește integrarea școlară și socială. Având în vedere competențele generale și specifice vizate de disciplina *Dezvoltare personală*, evaluarea va urmări dezvoltarea capacității elevului de a se autocunoaște și de a-și exprima într-o manieră pozitivă interesele, aptitudinile, trăirile personale, abilitățile de relaționare și comunicare. Recomandăm utilizarea următoarelor modalități de evaluare:

- exprimarea opiniilor personale și a trăirilor proprii prin jocuri de rol, desene, colaje, etc.;
- activități practice;
- realizarea de portofolii electronice.

b. în cadrul procesului de evaluare la disciplina *Dezvoltare personală* NU se utilizează notarea prin intermediul calificativelor - *Adresa nr. 27332/29.01.2014 a MEN.*

c. **Evaluările inițiale și finale, precum și cele de la finele unităților de învățare** vor fi elaborate după următoarea structură: matricea de specificații, descriptorii de performanță, conținutul testului, baremul de evaluare (A nu se confunda descriptorii de performanță cu baremul de evaluare utilizat pentru evaluarea testului).

d. **Matricea de specificații** oferă învățătorului posibilitatea de a elabora teste de evaluare relevante, care să asigure un echilibru între clasele comportamentale vizate (cunoaștere, înțelegere, aplicare, analiză, sinteză și evaluare).

e. **Monitorizarea progresului individual** al elevilor se va face prin modalități eficiente și relevante pentru cadrul didactic, elev și părinți. Instrumentele pentru monitorizarea progresului individual al elevilor vor fi elaborate în forma agreată de cadrul didactic.

f. Proiectele individuale sau de grup vor respecta posibilitățile elevilor și se vor lua toate măsurile să **nu constituie o „povară”** pentru familie și, pe cât posibil, să fie realizate preponderent la școală;

g. Proiectele se elaborează, de regulă, timp de două - trei săptămâni, pe parcursul implementării unității de învățare.

h. La finalul elaselor din ciclul primar elevii **nu vor fi ierarhizați, nu se acordă premii** (I, al II-lea etc.), ci diplome pentru rezultatele obținute la învățatură și disciplină.

1. Evaluarea inițială:

- Conținutul testelor de evaluare inițială;
- Descriptorii de performanță;
- Matricea de specificații;

Pași de urmat:

- etapa de recapitulare;
- administrarea, evaluarea testelor și analiza rezultatelor - (realizate până cel târziu în 1 octombrie 2022 în cazul evaluărilor inițiale);
- calificativele de la testele inițiale NU se vor trece în catalog;
- NU se fac ierarhizări sau regrupări ale clasei/claselor în funcție de rezultatele obținute la

evaluarea inițială.

2. **Evaluarea inițială ne ajută la:**

- o mai bună proiectare a unităților de învățare (inclusiv în proiectarea diferențiată) și în selecția celor mai potrivite resurse materiale, strategii didactice etc.);
- structurarea unor parcursuri individualizate de învățare (planuri individualizate de învățare, dacă este cazul);
- consilierea părinților în parcursul școlar al propriului copil, despre care primesc informații punctuale, personalizate;

3. **Evaluarea formativă:**

- baremul de evaluare pentru evaluarea testului;
- descriptorii de performanță pentru evaluarea fiecărui item;
- analiza și prelucrarea rezultatelor - pentru toate probele de evaluare planificate la finalul unităților de învățare;
- matricea de specificații;
- măsuri de ameliorare.

4. **Portofoliile elevilor**

- ✚ Portofoliul trebuie să fie o colecție structurată sistematic, formată din produse ale activității de învățare ale elevului, care să arate eforturile depuse de elev, progresul acestuia și realizările sale în unul sau mai multe domenii.
- ✚ Portofoliile trebuie să aibă rolul de a-i ajuta pe elevi să-și stabilească și să-și revizuiască periodic obiectivele de învățare și în același timp, să-și asume responsabilitatea pentru propria învățare.
- ✚ Cadrele didactice vor sprijini elevii în construirea propriului portofoliu, acționând atât ca ghizi, cât și ca prieteni critici pentru a-i ajuta să facă alegeri motivate pentru conținutul portofoliului.
- ✚ Portofoliul ar trebui să acopere cât mai multe discipline de studiu, inclusiv abordările transdisciplinare, fișe de observare/ de experiment precum și dovezi ale lecturii elevului, ale preocupărilor proprii etc.
- ✚ Pentru evaluarea portofoliului elevului se poate utiliza o **grilă de evaluare** care să cuprindă indicatorii de evaluare stabiliți de cadrul didactic în funcție de nivelul clasei și de conținutul portofoliului;

5. **Evaluarea sumativă:**

- Conținutul testelor de evaluare finală;
- Descriptorii de performanță;
- Matricea de specificații;

X. **INSTRUMENTE SPECIFICE PENTRU MONITORIZAREA PROGRESULUI INDIVIDUAL AL ELEVILOR:**

- acestea vor fi elaborate în forme agreate de cadrul didactic (în mod special la disciplinele: Comunicare în limba română/Limba și literatura română, Matematică și explorarea mediului/ Matematică și științe ale naturii)

XI. **TEMELE PENTRU ACASĂ**

Temele pentru acasă trebuie să fie relevante, să nu aibă un volum mare, se dau diferențiat.

În elaborarea temelor trebuie să se aibă în vedere următoarele întrebări:

- De cât timp au nevoie copiii pentru efectuarea temelor?
- Sunt relevante pentru copii temele pentru acasă?
- Depășesc nivelul copiilor și în mare măsură efectuarea acestora necesită implicarea familiei?
- Temele pentru acasă îi motivează pe elevi sau îi demotivează?

- Sunt valorificate temele pentru acasă?
- Au legatură cu conținutul învățat și cu cel care urmează?
- Temele pentru acasă valorifică experiența de viață a copiilor?

Conform Ordinului nr. 5893/28.11.2016, Art. 3, alin (2), timpul total alocat temelor pentru acasă, la clasele I-IV, nu trebuie să depășească 60 de minute/zi.

Toate temele pe care elevii le efectuează acasă **obligatoriu vor fi verificate, corectate** de către cadrul didactic și discutate cu elevii. Constatările făcute vor constitui punct de pomire pentru activitățile ulterioare. Pentru toate temele corectate se vor face aprecieri și/sau recomandări care să aibă caracter stimulatив pentru elevi.

La clasa pregătitoare nu se dau teme pentru acasă.

Vacanțele școlare trebuie să ofere copiilor posibilitatea de a se recrea.

XII. COMUNICAREA ȘCOALĂ-FAMILIE

Graficul întâlnirilor cu părinții (individuale și de grup se desfășoară cu prezență fizică)

- Întâlnirile pot viza informarea, consultarea, implicarea părinților în desfășurarea unor activități ale școlii;
- Se vor organiza: ședințe, activități de consiliere pe diverse teme (starea emoțională a elevilor, alimentația sănătoasă, emisiunile TV vizionate de copii, modalități de încurajare a lecturii, timpul liber al copiilor, cât trebuie să cântărească ghiozdanul unui copil din ciclul primar etc.);
- În funcție de nevoi, se pot organiza activități în care părinții pot fi persoane-resursă etc.
- Cadrelor didactice le este interzis să solicite sau să colecteze sume de bani de la părinți.

XIII. RECOMANDĂRI PRIVIND PROIECTAREA CURRICULARĂ.

- Unitățile de învățare vor fi elaborate pe parcursul anului școlar, pe măsură ce se finalizează implementarea proiectului unității anterioare.
- Programele, planificarile și unitățile de învățare de la cursul optional vor avea aceeași structură ca și a celorlalte discipline.
- Proiectarea unităților de învățare trebuie să aibă o structură de planificare a învățării centrată pe lecții; de aceea, competențele vizate și celelalte elemente din structura unității vor fi precizate pentru fiecare oră;
- Planificare integrată la clasa pregătitoare;
- Modulele (perioadele de timp) nu influențează unitățile de învățare.

XIV. RECOMANDĂRI PRIVIND ORGANIZAREA DEMERSULUI DIDACTIC

- Identificarea competențelor/conținuturilor esențiale, fundamentale pentru celelalte competențe, pentru eficientizarea predării, este necesar un management foarte bun al resursei timp;
- Structurarea pedagogică, în manieră coerentă, prin alternarea secvențelor de predare cu cele de activitate independentă, proiecte, studiu individual;
- Abilitățile TIC se vor dezvolta în continuare prin continuarea utilizării în cazul unor proiecte.
- Sarcinile de învățare vor viza dezvoltarea competențelor specifice cuprinse în programele școlare, prin activități centrate pe activitățile de învățare ale elevilor și nu doar reproducerea de către elevi a cunoștințelor, copierea unor scheme elaborate de învățător la tablă sau a unor definiții și clasificări.
- Se vor crea situații de învățare adecvate intereselor copiilor, astfel încât aceștia să învețe cu plăcere.
- Elevii vor învăța să caute informații și să le utilizeze, să facă unele conexiuni între acestea, să analizeze critic o informație, să caute informația în diverse surse (manuale, reviste, internet etc.).

- Se vor crea situații de învățare care să stimuleze comunicarea elev-elev, se va acorda cât mai puțin timp activităților de tip întrebare-răspuns.
- Se va acorda elevilor timp suficient pentru a-și exprima ideile. Vor fi încurajate inițiativele elevilor.
- Sarcinile de lucru în grup vor fi adecvate acestei forme de organizare a activității:
 - elevii vor fi responsabilizați, vor rezolva sarcina prin discuție, negocierea răspunsului, găsirea de soluții diverse, alegerea celei mai bune soluții, rezolvarea de probleme din experiența lor de viață, etc;
 - învățarea la disciplinele Matematică și explorarea mediului/ Matematică și științe ale naturii trebuie să fie abordată din perspectiva implicării directe a elevului în procesul de învățare, prin realizarea unor observări în natură, prin realizarea experimentelor de către elevi și nu prin simpla observare a experimentelor efectuate de învățător sau prin observare de imagini;
 - la clasele III-IV se recomandă completarea unui jurnal al clasei, în care elevii vor consemna evenimente importante din viața clasei, a unui jurnal de dialog pentru lectură;
 - în lecțiile de **Dezvoltare personală**, activitățile de învățare preponderente vor viza formarea deprinderilor, a atitudinilor sugerate de programa școlară; activitățile pe fișe de lucru vor avea o pondere redusă; cadrul didactic îl va sprijini pe elev pentru a progresa din punct de vedere personal; dezvoltarea personală a elevului este un deziderat al întregii activități formale și nonformale, nu numai al disciplinei Dezvoltare personală;

XV. INTERACȚIUNEA CU ELEVII ÎN TIMPUL ACTIVITĂȚILOR:

- monitorizarea stării emoționale a elevilor, având în vedere importanța acesteia în învățământul la distanță;
- obținerea unui feed-back din partea elevilor, referitor la starea lor emoțională la începutul fiecărei ore de curs;
- utilizarea temelor pentru acasă ca modalitate eficientă de învățare, fără ca acestea să constituie o presiune asupra elevilor și asupra familiilor acestora;
- promovarea comunicării și colaborării dintre elevi pentru a construi și menține un sentiment de comunitate care poate stimula motivația de a participa și de a învăța.

Avizat,
Inspector școlar general adjunct,
prof. dr. Niță Fănică

Inspector școlar pentru învățământul primar
Prof. UNGUREANU COVĂSAN Mihai Paul

